

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§9-11.1

A1.

α.

1. – Σ: ἐν δὲ ταῖς δοκιμασίαις δίκαιον εἶναι παντὸς τοῦ βίου λόγον διδόναι.
2. – Σ: Δέομαι οὖν ὑμῶν μετ' εὐνοίας ἀκροάσασθαι μου.
3. – Λ: οὐσίας μοι οὐ πολλῆς καταλειφθείσης διὰ τὰς συμφορὰς καὶ τὰς τοῦ πατρὸς καὶ τὰς τῆς πόλεως, δύο μὲν ἀδελφὰς ἐξέδωκα ἐπιδοῦς τριάκοντα μναῖς ἑκατέρᾳ

β.

- 1: Η αντωνυμία «**ἐκατέρᾳ**» αναφέρεται στο «**ἀδελφὰς**».
- 2: Η αντωνυμία «**ἐκεῖνον**» αναφέρεται στο «**ἀδελφόν**».

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Πλάτων, Νόμοι 774c-d

Επισήμανση: Το συγκεκριμένο παράλληλο κείμενο αναφέρεται στους λόγους για τους οποίους ο Πλάτωνας, στο πλαίσιο ενός φανταστικού πολιτεύματος με ιδεατή νομοθεσία, αντιτίθεται στο θεσμό της προίκας. Ο Μαντίθεος από την άλλη μεριά, αναφέρεται στο θεσμό της προίκας, επιχειρώντας να αποδείξει ότι, προικίζοντας επαρκώς τις αδελφές του, έχει επιδείξει τη δέουσα συμπεριφορά σε ό,τι αφορά στον ιδιωτικό του βίο, ακολουθώντας το εθιμικό δίκαιο (αφού νομικά δεν ήταν υποχρεωμένος να προικίσει τις αδελφές του). Το παράλληλο κείμενο θα μπορούσε, επομένως, να αξιοποιηθεί προκειμένου να αναδειχθεί η αντιτιθέμενη στο εθιμικό δίκαιο πλατωνική θέση, καθώς και τα επιχειρήματα με τα οποία αυτή τεκμηριώνεται.

B4.

αίτιας: Μου επιτέθηκε χωρίς να ξέρω την αιτία.

ἀγῶσι: Η Ελλάδα διοργάνωσε τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004.

οὐσίας: Μίλησε πολύ, αλλά δε μπήκε στην ουσία του θέματος.

ἐξέδωκα: Εξέδωσε το πρώτο του βιβλίο.

ἔγκλημα: Το φρικτό έγκλημα συγκλόνισε την κοινή γνώμη.

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Πλάτων, Ἀπολογία Σωκράτους 30a5-30c4

Ενδεικτικές νεοελληνικές αποδόσεις

Γιατί αυτή είναι η εντολή του θεού, κατάλαβέ το καλά, και εγώ πιστεύω ότι κανένα μεγαλύτερο αγαθό για σας δεν	Γιατί, να το ξέρετε καλά, αυτά διατάζει ο θεός και εγώ νομίζω ότι ποτέ δεν υπήρξε μεγαλύτερο καλό για την πόλη από τη δική
---	--

υπήρξε ως τώρα στην πόλη από την υπηρεσία μου στον θεό. Γιατί εγώ γυρίζω εδώ και εκεί χωρίς να κάνω τίποτε άλλο από το να προσπαθώ να πείσω νεότερους και ηλικιωμένους ανάμεσά σας να μη φροντίζουν προηγουμένως μήτε για τα σώματα μήτε για τα χρήματα μήτε [για τίποτε άλλο] τόσο πολύ όσο για την ψυχή πώς θα γίνει όσο γίνεται καλύτερη. Τους λέγω ότι η αρετή δεν γίνεται από τα χρήματα, αλλά τα χρήματα και όλα τα άλλα ανθρώπινα αγαθά, και ιδιωτικά και δημόσια, [γίνονται] από την αρετή. Αν λοιπόν λέγοντας αυτά διαφθείρω τους νέους, τότε είναι βλαβερά. Αν πάλι κάποιος σας λέγει ότι εγώ λέγω άλλα από αυτά, δεν λέγει την αλήθεια. Έναντι όλων αυτών», θα σας έλεγα «άνδρες Αθηναίοι, είτε πείθεσθε στον Άνυτο είτε όχι και είτε με αθώωσετε είτε όχι, εγώ δεν κάνω άλλα [δεν θα αλλάξω τη στάση μου], ακόμη και αν πρόκειται να πεθάνω πολλές φορές». Μη θορυβείτε, άνδρες Αθηναίοι, αλλά μείνετε σταθεροί στις παρακλήσεις μου. Μη θορυβείτε για όσα λέγω, αλλά ακούτε, γιατί πιστεύω ότι, αν ακούτε, θα ωφεληθείτε.

Μτφρ. Ν.Ε. Τζιράκης. 2002.

Γ4.

α.

εὖ: είναι επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο ρήμα ἴστε.

γενέσθαι: είναι αντικείμενο στο ρήμα οἶμαι (ειδικό απαρέμφατο).

ἐν τῇ πόλει: είναι επιρρηματικός (εμπρόθετος) προσδιορισμός του τόπου (στάση) στο

μου δραστηριότητα στην υπηρεσία του θεού. Γιατί εγώ δεν κάνω τίποτε άλλο από το να τριγυρίζω και να προσπαθώ να σας πείσω όλους, νέους και γέρους, να μη φροντίζετε πρώτα απ' όλα και με τόσο ζήλο για το σώμα σας και για τα χρήματα, αλλά για το πώς θα κάνετε την ψυχή σας όσο το δυνατόν καλύτερη. Σας λέω ότι δεν δημιουργείται από τα χρήματα η αρετή αλλά από την αρετή τα χρήματα και όλα τα άλλα αγαθά των ανθρώπων, και στην ιδιωτική και στη δημόσια ζωή. Αν λοιπόν διαφθείρω τους νέους λέγοντας αυτά, τα λόγια μου ίσως και να είναι επιβλαβή. Αν όμως κάποιος ισχυρίζεται ότι διδάσκω άλλα και όχι αυτά, τότε λέει ανοησίες. Σε έναν τέτοιο ισχυρισμό θα απαντούσα: «Αθηναίοι, δεχθείτε τη θέση του Άνυτου ή μην τη δέχεστε και αθώωστε με ή μη με αθώνετε. Εγώ πάντως δεν θα κάνω τίποτε άλλο από ό,τι έκανα ως τώρα, ακόμα και αν πρόκειται να πεθάνω πολλές φορές». Ησυχάστε, Αθηναίοι, και κάντε μου τη χάρη να τηρήσετε αυτό που σας παρακάλεσα, να ακούτε ήσυχα αυτά που λέω. Γιατί, όπως εγώ νομίζω, θα ωφεληθείτε, αν ακούσετε.

Μτφρ. Θ. Σαμαράς. 2003.

απαρέμφατο γενέσθαι.

ἀρετή: είναι υποκείμενο στο ρήμα γίνεται.

τὰ ἄλλα: είναι ονοματικός ομοιόπτωτος (επιθετικός) προσδιορισμός στο ἀγαθά.

βλαβερά: είναι κατηγορούμενο στο ταῦτ' (α) (από το ρήμα ἄν εἴη).

β.

Υπόθεση: εἰ δέ τις μέ φησιν ἄλλα λέγειν ἢ ταῦτα (εἰ + οριστική)

Απόδοση: οὐδέν λέγει (οριστική)

(Ο υποθετικός λόγος που διατυπώνει ο Σωκράτης, δηλώνει το πραγματικό).